

Конотоп Г.*

СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Характеризуючи сучасний стан інвестицій в Україні, слід зазначити, що Україна не здобула вагомих досягнень в даній сфері. При розрахунку індексу глобальної конкурентоспроможності України, беручи до уваги розвиток таких економічних параметрів, як інституції, інфраструктура, макроекономіка, охорона здоров'я, освіта, ефективність ринків, технологічне оснащення, бізнесове середовище та інноваційну сферу, наша держава, згідно з оцінкою Всесвітнього економічного форуму, що міститься у «Глобальному звіті про конкурентоспроможність 2009—2010», знизилась з 82-ї до 89-ї позиції із 139 країни світу. Серед країн СНД позаду залишились лише Грузія (93 місце) та Вірменія (98 місце). Аналіз рейтингу України у ГІК 2010/2011 за складовими показує, що Україна втратила свої позиції майже за всіма субіндексами. [5]

Покращення рейтингу відмічено лише за двома субіндексами: інфраструктура та охорона здоров'я й початкова освіта, які, як і у попередньому Звіті, залишились в сфері потенційних загроз для конкурентоспроможності країни. На покращення рейтингу зазначених субіндексів позитивно вплинули відповідні конкурентні переваги: розширення ринку мобільного зв'язку, покращення якості загальної інфраструктури, насамперед, залізничної та зменшення показника дитячої смертності, а також забезпечення достатнього рівня якості початкової освіти. [5]

На сьогоднішній час Україна й далі перебуває у зоні високого ризику для іноземних інвесторів. Про це, зокрема, свідчить індекс інвестиційних ризиків Political Risk Atlas 2011, оприлюднений британською компанією Maplecroft. Згідно з цим документом, у 2010-му Україна погіршила свою інвестиційну привабливість порівняно з 2009-м, перемістившись з 62-го на 74-е місце, і таким чином посіла місце між Буркіна-Фасо (73 місце) і Республікою Східний Тимор (75 місце). Основними причинами зниження показників інвестиційного клімату в Україні, на думку дослідників, стали погіршення корпоративного управління і макроекономічної стабільності, недотримання прав людини, а також критичне падіння рівня освіти, що впливає на реальний стан бізнес-клімату, який залишається для більшості іноземних інвесторів украй несприятливим. [7]

До позитивних зрушень іноземні експерти відносять зростання політичної стабільності, підвищення стресостійкості громадян, а також зниження рівня терористичної небезпеки. Крім того, на думку Світового банку, у 2011 році триватиме відновлення економіки України, однак його темпи будуть вкрай повільними – вдвічі нижчими, ніж до кризи, і значно повільнішими порівняно з іншими країнами, чия економіка постраждала такою ж мірою.

Слід зазначити, що Україна є інвестиційно-привабливою для іноземних інвесторів але через ряд ризиків обсяги інвестування у вітчизняну економіку на даний момент не є значними, хоча їх величина зростає кожного року. У світовому потоці прямих іноземних

* аспірант кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Расшивалов Д.П.

інвестицій на українську економіку припадає менше 1%. Незначний потік прямих іноземних інвестицій можна пояснити тим, що серед європейських постсоціалістичних країн Україна сприймається як країна з найбільшим ризиком. За оцінкою Європейського центру досліджень, підприємницький ризик інвестицій в Україну складає 80%. Так обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну у 2010 році зріс на 26,4% і на 1 січня 2011 року становив 50607,3 млн. дол. Приріст сукупного обсягу іноземного капіталу в економіці країни, з урахуванням його переоцінки, утрат, курсової різниці тощо, за 2010р. становив 4 655,0 млн. дол. Найбільші обсяги інвестицій на 1 січня року було зафіксовано на промислових підприємствах – 14 042,6 млн. дол., у фінансових установах – 15 059,5 млн дол., на підприємствах торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів і предметів особистого споживання – 4 764,5 млн. дол., в організаціях, які здійснюють операції з нерухомістю, інжиніринг і надають послуги підприємцям – 4 754,1 млн. дол. Інвестиції надійшли зі 125 країн світу. До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає понад 82% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 9 млрд. 914,6 млн. дол., Німеччина – 7 млрд. 076,9 млн. дол., Нідерланди – 4 млрд. 707,8 млн. дол., Російська Федерація – 3 млрд. 402,8 млн. дол., Австрія – 2 млрд. 658,2 млн. дол., Франція – 2 млрд. 367,1 млн. дол., Сполучене Королівство – 2 млрд. 298,8 млн. дол., Швеція – 1 млрд. 729,9 млн. дол., Британські Віргінські Острови, - 1 млрд. 460,8 млн. дол. та Сполучені Штати Америки – 1 млрд. 192,4 млн. дол. [2].

Що стосується прямих іноземних інвестицій в економіку України, то Україна відіграє роль претендента у Центральній та Східній Європі. Із 2006 до 2010 року Україна займала 10-е місце як за кількістю інвестиційних проектів (178), так і за кількістю створених робочих місць (7 487). У 2010 році Україна не покращила своє становище з огляду на ПШ: країна залучила 31 проект ПШ і створила 1 150 робочих місць. Фактично, загальна вартість надходжень ПШ в 2010 році скоротилася на 9% до 4,15 млрд. дол. США. [3, с. 5]

Нині іноземні інвестиції є важливою умовою здійснення структурної перебудови національної економіки, забезпечення технічного прогресу, покращення показників господарської діяльності підприємства. Вони можуть допомогти національній економіці гідно подолати наслідки економічної кризи, а вітчизняним підприємствам - не тільки вийти з кризового стану, а й здобути конкурентні переваги. За допомогою іноземних інвестицій Україна зможе вирішити ряд завдань, а саме: технологічне оновлення виробництва, виробництво товарів широкого вжитку, подолання залежності країни від імпорту. Тому для подальшого розвитку вітчизняної економіки загалом, і окремих її територій чи підприємств потрібно розробити ефективні стратегії залучення іноземного капіталу.

Література

1. Андрющенко А. М., Бурляй А. П. - Економічна теорія: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 520 с.
2. База даних Державного комітету статистики України. – Посилання: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Звіт про прямі іноземні інвестиції в Україну за 2011 рік компанії Ernst&Young – Посилання: [http://www.ey.mobi/Publication/vwLUAssets/Ukraine-FDI-Report-2011-Ukr/\\$FILE/Ukraine-FDI-Report-2011-Ukr.pdf](http://www.ey.mobi/Publication/vwLUAssets/Ukraine-FDI-Report-2011-Ukr/$FILE/Ukraine-FDI-Report-2011-Ukr.pdf)
4. Інвестування: Підручник / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. — К.: Знання, 2008. — 452 с.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – Посилання: http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=151372&cat_id=98907

6. Яворський О. А. Залучення іноземних інвестицій як один з пріоритетних напрямків державної економічної політики / О. А. Яворський [Електронний ресурс] – Посилання: <http://old.niss.gov.ua/Table/Sto115/006.htm>
7. Political Risk Atlas 2011 by Maplecroft – Посилання: http://maplecroft.com/about/news/pr_2011.html